

زانكۆی كۆمار

بۆ زانست و تهكنهلوچيا

پهیره و نامه‌ی کارمه‌ندان

۲۰۲۳ - ۲۰۲۲

www.komar.edu.iq

پېرست

1. بەشى يەكەم: دەروازە

1. رېسا و رېنمايى تايپەت بە کارمەند
 - 1.1 بەشەکانى پەپرە و نامە
 - 1.2 مەبەست لەم رېسا و رېنمايىانە
 - 1.3 پروونکردنە وەکان
 - 1.4 ھەموارکردن
 - 1.5 دەستپېشخەرى
 - 1.6 وەرزى پېداچوونە وە
 - 1.7 بلاوکردنە وە ھەموارکراوہکان
2. زانکۆی کۆمار بۆ زانست و تەکنەلۆجیا
- 2.1 پېشەكى مېژووئى
 - 2.2 دیدى زانکۆ
 - 2.3 پەيامى زانکۆ
 - 2.4 ئامانجەکانى زانکۆ
 - 2.5 بەھا و پېوہرە ئاکاربيہکان

4. بەشى دووہم: رېساکان

4. ناوئيشانى پۆست و کارنامە
 - 4.1 ئاستى يەكەم
 - 4.2 ئاستى دووہم
 - 4.3 ئاستى سېئەم
 5. ئاستى چوارہم
 5. ئاستى پېنجەم
 5. ئاستى شەشەم
2. پۆلئېنکردنى کارمەند بە پېئى کاتى دەوام
- 2.1 کارمەند بە دەوامى تەواو
 - 2.2 کارمەند بە نيوہ دەوام
 - 2.3 کارمەند بە ئەرکيئى تايپەت
3. گرئېہستى کارمەند
- 3.1 کارمەند بە دەوامى تەواو
 - 3.2 کارمەند بە نيوہ دەوام
4. سەرچاوہى گرئېہستەکانى زانکۆى کۆمار بۆ زانست و تەکنەلۆجيا
6. کۆتايھاتنى گرئېہست
 6. پېرکردنە وە پۆستەکان بە دەوامى تەواو
 7. ليژنەى بەدواداچوون
 8. بەر لە دامەزراندنى کارمەند
 9. دامەزراندن

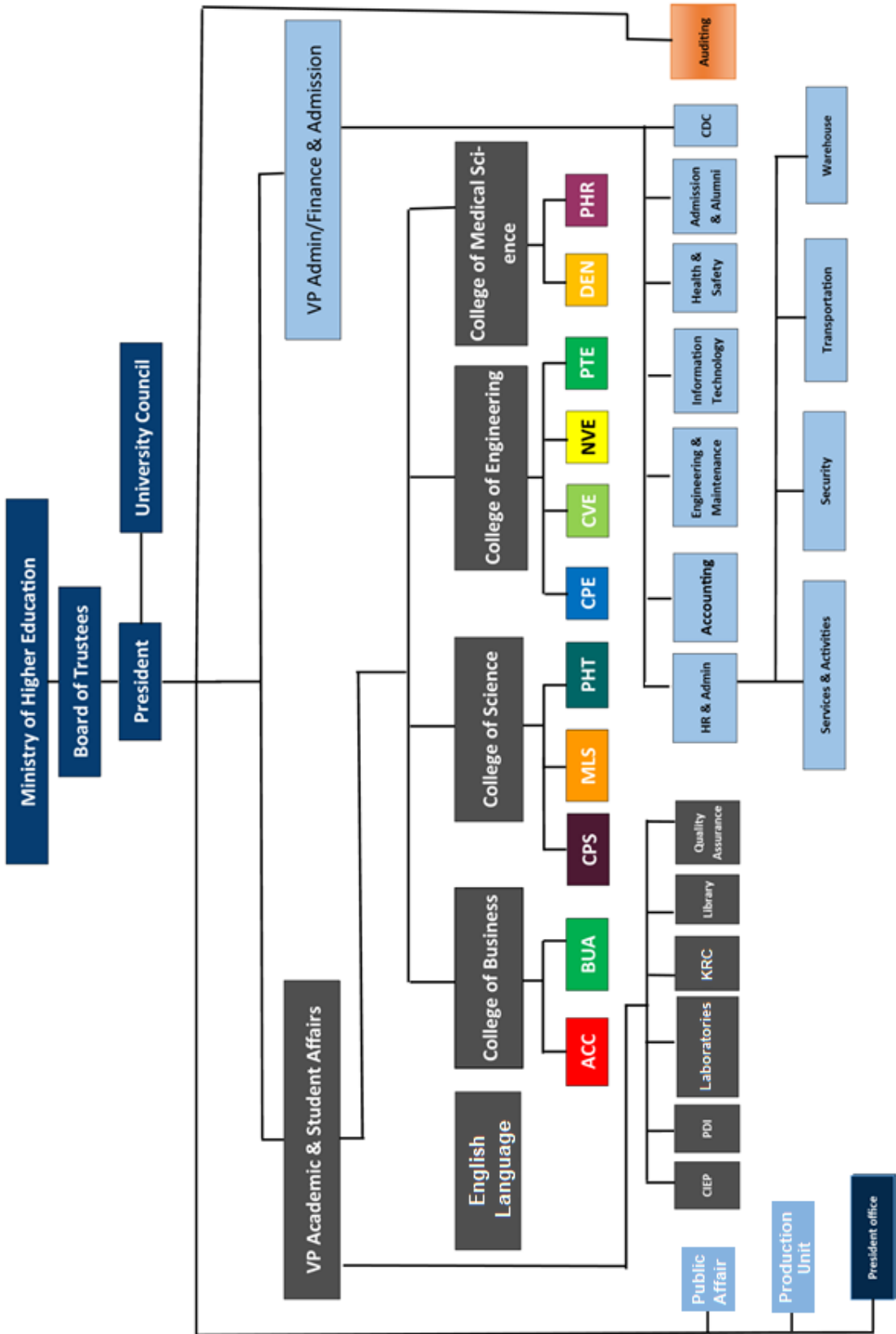
10. پەسەندکردنی دامەزراندن 7
11. مافەکانی کارمەند 7
- 11.1. سیاسەتی جیاوازییەکردن 7
- 11.2. مووچە 7
- 11.3. مۆلەت 7
- 11.3.1. مۆلەتی ئاسایی 8
- 11.3.2. مۆلەتی نەخۆشی 8
- 11.3.3. مۆلەتی بـ مووچە 8
- 11.3.4. مۆلەتی کتوێپ 8
- 11.3.5. مۆلەتی داکیایەتی 8
- 11.4. پشوووە فەرمییەکان 8
- 11.5. تانەلێدان بۆ کارمەند 9
- 11.6. ناسنامە ی زانکۆ بۆ کارمەندانی دەوامی تەواو 9
- 11.7. کاتەکانی کارکردن 9
12. ئەرکەکانی کارمەند 9
- 12.1. ئەرکەکانی کارمەند لە کاتی کارکردندا 9
- 12.2. ئەرکەکانی کارمەند لە کاتی کۆبوونەوهی فەرمیدا 10
- 12.3. چالاکییەکانی دەرەوهی کاتەکانی کارکردن 10
13. پەرەپێدانی توانای کارمەند (کارمەند دوا ی دامەزراندن) 10
- 13.1. پراپتیی پێشەیی 10
- 13.2. ئەو زانیارییانە ی پێویست بۆ هەڵسەنگاندنی ئەدائی کارمەند 10
- 13.3. کیش و سەنگی کارە ئەنجام دراوەکان 10
14. جیاکردنەوهی رێسا و پێنمایەکان (کارمەند لە پاش بە جێپێشتنی پۆستەکە ی لە زانکۆ) 11
- 14.1. دەست لە کار کیشانەوه 11
- 14.2. لادان لەسەر کار 11
15. سکالۆکردن 11
16. کارە قەدەغەکراوەکان لەسەر کارمەندان 11
17. سزاکان 11
18. کۆتایی گریبەست 12
19. هەلە ی سزادان 12
20. پاداشت 12
- 14. بەشی سێهەم: پێنمایەکان**
- برگە ی A: کارتێ ناسنامە ی زانکۆ 14
- برگە ی B: پێنمایەکانی کارمەند بە دەوامی تەواو 14
- برگە ی C: لیژنە ی بەدواداچوون (پێنمایە دامەزراندن) 15
- برگە ی D: پێنمایە چاوپێکەوتن 16
- برگە ی E: پێنمایە مۆلەت وەرگرتن 16
- برگە ی F: پێشویشتنەکانی سکالۆکردن 17
- برگە ی G: بەرنامە ی ئاشنابوون بۆ کارمەندی نوێ 18

پەپرەونامەى كارمەند

ئەم نامىلكەيە سەرچاۋەى سەرەكى رېسا و رېنمايىەكانى زانكۆيە بۆ كارمەندەكانى، ئەۋەى پەيوەندى بە ماف و ئەركەكانىانەۋە ھەيە، لە رېبەرىكردن و ھەلسەنگاندنى ئەرك و رەفتار و گەشەپېدانى تواناكانىاندا.

ئەم پەپرەونامەيە لەلایەن (سازان أحمد علی) ھوہ پېداچوونەۋەى بۆكراۋە لە بەروارى 2022/8.

په‌یکه‌ری کارگیرى زانکۆ

KUST Organizational Structure 2019 - 2020

بەشى يەكەم: دەروازە

1. رېسا و پېنمايى تايبەت بە كارمەند:

1.1. بەشەكانى پەپرەونامە: ئەم پەپرەونامەيە لە سى بەشدا كۆدەبىتتەو.

- بەشى يەكەم: پېشەكى (بابەتە سەرەككەكان)، كە باس لە سروشتى ئەم رېسا و پېنمايىانە دەكات و زانبارى گشتى لەسەر زانكۆي كۆمار بۇ زانست و تەكنەلۇجيا (KUST) دەخاتە بەردەست (پەيام و ديد و ئامانج و... ھتد).
- بەشى دووهم: بەشى سەرەكى ئەم پېنمايىيە، دەربارەي رېسا و ئەو رېوشوئىتانەن كە تايبەتن بە بەرپۆەبەردنى كارمەندەكانى زانكۆ.
- بەشى سېئەم: بەشى پېنمايى و ھاوپېچەكانە، ئەو وردەكارىيانە دەخاتە بەردەست كە پەپۆەستىن بە رېساكانى بەشە سەرەككەكەي ئەم پەپرەونامەيە.

1.2 مەبەست لەم رېسا و پېنمايىانە

ئەم پېنمايىە ھەموو ئەو رېسا سەرەككەكانە دەگرېتتەو كە تا ئىستا لە لاين ئەنجومەنى زانكۆو پەسەند كراون، بە مەبەستى فەراھەمكردنى سەرچاوەيەكى بنەرەتى بۇ ئەو رېسايانەي كە تايبەتن بە پېكخستنى كاروبارى كارمەندەكانى زانكۆ. پېنمايىە ئاماژە پېدراوہكان و گشت بەندە ھەموارکراوہكانىشى، بەسەر ھەموو كارمەندەكانى زانكۆ و ھەموو ئەو كۆلپۆ و بەشانەش كە سەر بە زانكۆن، جېبەجېدەكرېت.

1.3 روونکردنەوہكان

ئەو رېسايانەي لەم پەپرەونامەيەدا ھاتوون ھەريەك لە كارمەند و كارگېرىش دەگرېتتەو. لە بارى ھەبوونى جياوازي لە بۆچوون يان ناكۆكيدا، ئەوا لە ئەنجومەنى زانكۆ، لە رېنگەي روونکردنەو و شېكردنەوہي بەندەكان، ئەو كېشە و ناكۆككەكانە يەكلادەكرېتتەو.

1.4 ھەموارکردن

دەكرې ئەو رېسا و پېنمايىانەي لەم پەپرەونامەيەدا ھاتوون ھەموار بەكرېتتەو. پاشان، رېسا و پېنمايى تازە دەرچوو لە لاين نووسینگەي سەرۆكى زانكۆ يان پاريدەدەرى سەرۆكى زانكۆ بۇ كاروبارى كارگېرى و داراييەو، دەستبەجى كارا دەبېت و دەكەوېتە بواری كارپېكردنەوہ. بۆيە رېساي تازە دەرچوو يان رېسا ھەموارکراوہكان لە كۆپيەكى تری دەرچووی ئەو پېنمايىانەدا بۆلادەكرېتتەو. لە ھەمان كاتيشدا بەسەر ھەموو كارمەندەكاندا جېبەجېدەكرېت.

1.5 دەستپېشخەرى

داواكارى بۇ ھەموارکردنى پەپرەونامەي تايبەت بە كارمەند، دەكرېت لەلاين سەرۆكى زانكۆ يان (3/2) ئەندامانى ئەنجومەنى كارگېرىيەو بەكرېت. پېويستە داواكارى بۇ ھەموارکردن بە شېوازيكى گونجاو بېت و بە شېوہيەكى واش بېت كە لەگەل ئەو پەپرەونامەيەدا بگونجېت. داواكارى پېشنيازكراو لەلاين سەرۆكى زانكۆو ئاراستەي ئەنجومەنى كارگېرى دەكرېت.

1.6 ۋەرزى پېداچوونەوہ

پېداچوونەوہي ئەم پەپرەونامەيە لە مانگى (7 و 8) ۋەرزى ھاوينى ھەموو سالىكدا دەبېت.

1.7 بۆلوكردنەوہي ھەموارکراوہكان

نوسینگەي سەرۆك، بەرپرسە لە بۆلوكردنەوہي ھەموو ھەموارکراوہ پەسەندكراوہكان كەدەبېت لە ماوہي (30) رۆژدا گشتاندى بۇ بەكرېت.

2. زانكۆي كۆمار بۆ زانست و تەكنەلۇجيا:

2.1 پيشەكي ميژوويي

زانكۆي كۆمار بۆ زانست و تەكنەلۇجيا، زانكۆيەكي ئەھلى سەربەخۆيە، لەسەر مۆدېللىكى جىھانى دامەزراوہ، سىستەمى كاتژمىر (Credit Hour) پەپره و دەكات و زمانى فەرمى خويىندن تىيدا زمانى ئىنگلىزىيە. زانكۆ، كەسانى پىسپور لە بواریه كانى پزىشكى، زانستە كرده يىه كان، بزىس (Business)، ئەندازىارى و ئەندازىارى تەكنەلۇجيا، زانست و زمانى ئىنگلىزى، لەسەر ئاستى بە كالورىوس پى دەگە يە نىت. زانكۆي كۆمار بۆ زانست و تەكنەلۇجيا، بە پىي نووسراوى ژماره (7/17867) لە بەروارى (2009/10/18) مۆلەتى فەرمى دامەزراندى لە وەزارەتى خويىندى بالآ و تويزىنە وەي زانستى حكومەتى هەريىمى كوردستان وەرگرتووه. خاوەندارىتتیه كەي بۆ كۆمەللىك وە بەرھەتتەرى خاوەن ئەزموون و ناودارى شارى سلیمانى دەگەرتتە وە.

2.2 دیدی زانكۆ

زانكۆي كۆمار بۆ زانست و تەكنەلۇجيا، هەولده دات بىت بە دامەزراوہ يەكي خويىندى بالآي پيشەنگ لە عىراق و جىھاندا، ئەمەش لە پىگەي پىگە ياندى كەسانى پروفېشنال بە پىي ستانداردە جىھانىيە كان لە بواری پزىشكى، زانستە كرده يىه كان، بزىس، ئەندازىارى، ئەندازىارى تەكنەلۇجيايى و زمانە وانە يى.

2.3 پەيامى زانكۆ

پەيامى زانكۆي كۆمار بۆ زانست و تەكنەلۇجيا فەراھەم كردنى كەش و هەوايەكي فېربوون و فېركردنە بە پىي ستانداردە نىودە و لەتى مەبەستى پەپره پىدانى لايەنى هزىرى و كۆمەلایەتى و كەسىي فېرخوازان، يارمەتيدان بۆ گەشە پىدانى توانای بىركردنە وەي قوول و رەخنە گرانە و داھىنە رانە. ئامادە كردن يان بۆ پيشەي بەرھەمەتتە رانە لە بواری پزىشكى و زانستە كرده يىه كان و بزىس و ئەندازىارى و ئەندازىارى تەكنەلۇجيا دا.

2.4 ئامانجە كانى زانكۆ

بۆ هيتانە دى پەيامى خۆي، زانكۆي كۆمار بۆ زانست و تەكنەلۇجيا پابەندى ئەم ئامانجانەي خوارە وەي دەبىت:

1. فەراھەم كردنى ژىنگە يەك بۆ دەستكە و تىن و گە ياندى زانىارى و توانا و زمانە وانى.
2. دروست كردنى كەش و هەوايەك كە هانى بىركردنە وەي رەخنە گرانە و پەپره ندىيەكي دۆستانە لە نىوان فېرخوازان و فېركاراندا بدات.
3. ئامادە كردنى فېرخواز بۆ كار و پيشە.
4. پتە و كردنى هاوكارى لە نىوان زانكۆ و كەرتى پيشە سازى بە مەبەستى بەرركردنە وەي ئاستى فېرخوازان لە بواری ئەكادىمىدا بۆ جىبە جىكردنى پىدا وىستىيە كانى ئەم كەرتە.
5. دەستە بەر كردنى راويزى پروفېشنالانە بۆ حكومەت و كەرتى تاييەت.
6. پالپشتى كردنى پەرسە ندى تەكنەلۇجى و بە كارھىتانى بۆ باشت كردنى ژيان لە ناوچە كە دا.
7. پەرسە دان بە كەلتورى هەلسوكە و تى پروفېشنال و ئاكارىيانە.

2.5 بەھا و پىوہرە ئاكارىيە كان

ئەو پىوہرە ئاكارىيەي كە هەلسوكە و تە كان لە ناو (زانكۆي كۆمار بۆ زانست و تەكنەلۇجيا) و سىياسەتە كانى ديارىدە كات، برىتتیه لە ئازادىيەكي بەرپرسانە. ئازادى ئەزموونىكى بايە خدارە كە زانكۆ بۆ هەموو ئەندامە كانى (لە دەستەي فېركار، فېرخواز، كارمەند و فەرمانبەرە كانى) فەراھەمى دەكات. ئازادىش، ئەو كاتە هەلسوكە و تىكى بەرپرسانەي دەبىت كە لەسەر پىوہرە ئەخلاقىيە كان بنىات نرابىت.

زانكۆي كۆمار بۆ زانست و تەكنەلۇجيا، هەست بە پىويستىي گەشە پىدانى گشتگىرانەي مروف دەكات و بە مەبەستى بە دىھىتانى ئەو گەشە پىدانەش، بەرنامە و پروفېگرامى فېربوونى هەمەلایەنەي وەك وانە و تە وە تا تويزىنە وە و چالاكى داھىنە رانە ئامادە دەكات. زانكۆ، هەل

بۇ فېرخواز دەپەخسېنىت بۆ فېربوونى چۆنىتى گوزارشت لەخۆکردن و بېرکردنەوى پەخنەگرانە و تېگەشتن و پېزگرتن لەخۆي و لەخەلکى تر و ھەرۋەھا تېگەشتن لەجېھان و كارى زانست و تەكنەلۇجيا و دەستكەوتە كۆمەلايەتى و كەلتورىيەكان و پەرە بەبوارە پسپۇرى و تاييەتمەندەكانى ھەر پېشەيەك دەدات. ئەمانەش ھەمووى لەپېگاي تېگەشتىنكى روونترەو دەبېت لەو دۆخە ئەخلاقىيەنى كە لەگەل پەرەسەندنى مەعرفە و كارامەيەكان و جېيەجېكردىيان لەژيانى كردهبېدا، سەرھەلدەدەن.

زانكۆ لەپاراستنى كەرامەتى ھەموو تاكەكانى و ئازادى ئەكادىمىياندا بەشدارى دەكات. ئازادىي ئەكادىمىي ماناي پېگادانە بەخستنەپرووى بېرۆكە جۆراوجۆرەكان، بۆيە زانكۆ پابەندە بەپرنسېپى گفٹوگۆي شارستانىيەنە. ھاندانى ئەم جۆرە ئازادىيەش لەپى چالاكىيە ئەكادىمىيەكان و بەشدارىكردن لەچالاكىيە كۆمەلايەتى و پۆشنىبرى و ھەرزىيەكانەو دەبېت، بەجۆرېك كە فېرخوازن شىواز و كەنالى جۆراوجۆريان لەبەردەمدا دەبېت بۆ پەرەپېدانی تەواوى كەسايەتېيان.

ھەرۋەھا زانكۆ پابەند دەبېت بەسەرۋەرىي ياسا و لەكارمەندەكانىشى پادەبىنىت كە پابەندبن بەياساكانى پارېزگاي سلىمانى و ھەرىمى كوردستان و عىراق و پېسا و پېنمىيەكانى زانكۆو. زانكۆ بەتوندى دژى بەكارھېتانی مادە كھولى و ھۆشەبەرەكان و ھەراسانكردى سېكسىيە بەھەموو جۆرەكانىيەو. ھەر كەسېكىش سەرپېچى بكات، ئەوا پۆشۋىنى ياسايى و گونجاوى لەبەرامبەردا دەگىرېتەبەر. زانكۆ خوازيارە كە چالاكىيە بنەپرەتېيەكانى لەفېربوون و فېركردن و دەپرېنى ھاندەرانە و خزمەتگوزارى گشتى لەپرووى جۆرايەتېيەو ناياب بن، ھەرۋەھا سوورە لەسەر دروستىي كردهى فېربوون، و پەيماننامەي شەرەفى ئەكادىمىش (Academic Honor Code) پەنگدانەوئە ئەم پابەندبوونەبە. راستگۆيى لەگوفتار و پەفتارىشدا بابەتېكى جەوھەرىيە، ئېتر لەژيانى رۆژانەدا بېت، يان لەبوارى پېشەبېدا. بۆيە پابەندبوون بەم بنەمايانەو، بەشىكى دانەپراو لەپرۆسەي فېركردندا پېكدىنىت.

زانكۆ پابەند دەبېت بەسېاسەتى جياوازينەكردن لەسەر بنەماي ئايىن و نەتەو يان لايەنگىرىي سېاسى. ھەمان سېاسەتېش بەسەر فېرخواز و مامۆستا و كارمەندەكانى زانكۆدا جېيەجېدەكات. زانكۆ، ھەلى يەكسان لەبوارى دامەزراندن و بەرزكردنەوئە پلە و پراھىتان، بۆ ھەمووان دەپەخسېنىت.

زانكۆ ھانى فېرخوازەكانى دەدات بۆ بەكارھېتانی ئازادىيەكانيان لەنپو ھەرەمى زانكۆدا، بەمەبەستى پەرەپېدان بەھۆشيارىيان لەئەستۆگرتنى بەرپرسى، كە لەئەنجامدا دەبېتە ھۆي بەدېھىتانی ئامانجە ئەكادىمىيەكان و بەھا كەسى و كۆمەلايەتېيەكانى.

بەشى دووهم: رېئساكان

1. ناوئيشانى پۇست و كارنامە

ئاستە كارگېرپىيەكان:

پېكھاتەي كارگېرپى زانكۆ بەسەر چەند ئاستىكدا دابەشكراوہ ماف و ئەرك و لېھاتوويى جياوازيان ھەيە وەك لەخواروہە ديارىكراون:

1.1 ئاستى يەكەم:

ئەم ئاستە راستەوخۇ پەيوەستە بە جېگرى سەرۆك بۇ (كاروبارى كارگېرپى و دارابى يان ھەر كاروبارىكى تر) ئەو ئەركەكانى ديارىدەكات، پۇستەكانى وەك بەرپۆہەبەرى گشت بەشەكانى ناو زانكۆ لەو پۇستانەن كە ئەم ئاستە دەيانگرېتەوہ.

بروانامە و لېھاتوويى پېويست بۇ پالېوراوى ئەم ئاستە:

1. لانى كەم ھەلگىرى بروانامەي بەكالۇرپۇس بېت، يان ماستەر بۇ ئەو پۇستانەي كە پېويستى بەم بروانامەيە ھەيە.
2. بۇ ھەلگىرى بروانامەي بەكالۇرپۇس ئەزمونى شەش سال و بۇ ماستەر دوو سالى ھەبېت (دواى وەرگرتنى ماستەرەكەي) لەبوارەكەي خۇيدا.
3. شارەزايى پېويستى ھەبېت لە كۆمپيوتەردا.
4. زمانى ئىنگلىزى بزائېت.
5. خاوەن كەسايەتەكى لېھاتوو بېت.

1.2 ئاستى دووہم :

ئەم ئاستە راستەوخۇ پەيوەستە بە بەرپۆہەبەرى بەشە كارگېرپىيەكەوہو ئەو ئەركەكانى ديارىدەكات، ھەلدەستېت بە ئەركەكانى بەرپۆہەبەرى بەش لە كاتى نەبوونىدا، پۇستەكانى وەك (بەرپۆہەبەرى جېبەجېكار و جېگرى بەرپۆہەبەر، رېكخەرى پېشكەوتوو، ... ھتد) لەو پۇستانەن كە ئەم ئاستە دەيانگرېتەوہ.

بروانامە و لېھاتوويى پېويست بۇ پالېوراوى ئەم ئاستە:

1. لانى كەم ھەلگىرى بروانامەي بەكالۇرپۇس بېت.
2. ئەزمونى لە 4 سال كەمتر نەبېت لە بوارى خۇيدا.
3. شارەزايى پېويستى ھەبېت لە كۆمپيوتەردا.
4. زمانى ئىنگلىزى بزائېت.
5. بۇ بەرزبونوہەي بۇ ئاستى يەك دەبېت بەلايەنى كەمەوہ دوو سال ئەم كارەي ئەنجام دابېت ھەرۋەھا ھەلسەنگاندنى پەسەنكراوى ھەبېت لەلايەن لېژنەي ھەلسەنگاندن وە پۇستى ئاستى يەك بەتال بېت.

1.3 ئاستى سېيەم:

ئەم ئاستە پەيوەستە بە ئاستى يەكەم يان دووہم. ئەركەكانى لەلايەن بەرپۆہەبەرى بەشەوہە ديارىدەكرېت، پۇستەكانى وەك (رېكخەر، سەرپەرشتيار، يارىدەدەرى بەرپۆہەبەر، ژمپىرارى پېشكەوتوو، ... ھتد) لەو پۇستانەن كە ئەم ئاستە دەيانگرېتەوہ.

بروانامە و لېھاتوويى پېويست بۇ پالېوراوى ئەم ئاستە:

1. لانى كەم ھەلگىرى بروانامەي بەكالۇرپۇس بېت.
2. ئەزمونى لە 2 سال كەمتر نەبېت بۇ بەكالۇرپۇس و 4 سال كەمتر نەبېت بۇ دېلۇم لە بوارى خۇيدا.
3. شارەزايى پېويستى ھەبېت لە كۆمپيوتەردا.
4. زمانى ئىنگلىزى لەئاستى پېويستدا بېت.
5. بۇ بەرزبونوہەي بۇ ئاستى دوو دەبېت بەلايەنى كەمەوہ دوو سال ئەم كارەي ئەنجام دابېت ھەرۋەھا ھەلسەنگاندنى پەسەندكراوى ھەبېت لەلايەن لېژنەي ھەلسەنگاندن وە پۇستى ئاستى دوو بەتال بېت.

1.4 ئاستى چوارەم :

ئەرەكەكانى ئەم ئاستە لەلايەن بەرپۆەبەرى بەشەوە دياريدەكرېت و راپۆرت دەدات بەسەرپەرشتيارە راستەوخۆكەي، پۆستەكانى وەك (ژمپير، تەكنىكى سۆفتویر، تەكنىكى هاردویر، كارگېرى، پسپۆرى سەرچاوەمرۆببەكان، پسپۆرى كاروبارى فيرخواز، ... هتد) لەو پۆستانەن كە ئەم ئاستە دەيانگرېتەوہ.

بروانامە و لېھاتووی پېويست بۇ پالپوراوی ئەم ئاستە:

1. لانی كەم ھەلگىرى بروانامەي دېلۆم بېت.
2. ئەزمونى لە 1 سال كەمتر نەبېت بۇ بەكالۆرىۆس و 2 سال كەمتر نەبېت بۇ دېلۆم لە بواری خۆيدا.
3. شارەزايى پېويستى ھەبېت لە كۆمپيوتهردا.
4. زمانى ئىنگلىزى لە ئاستى پېويستدا بېت.
5. بۇ بەرزبونەوہى بۇ ئاستى سى دەبېت بەلايەنى كەمەوہ دوو سال ئەم كارەي ئەنجام دايېت ھەرۈہا ھەلسەنگاندى پەسەندكراوى ھەبېت لەلايەن لېژنەي ھەلسەنگاندىن وە پۆستى ئاستى سى بەتال بېت.

1.5 ئاستى پېنجمە:

ئەرەكەكانى ئەم ئاستە لەلايەن بەرپۆەبەرى بەشەوە دياريدەكرېت و راپۆرت دەدات بەسەرپەرشتيارە راستەوخۆكەي، پۆستەكانى وەك (ياريدەدەرى ژمپير، كاشېر، ياريدەدەرى تەكنىكى سۆفتویر، ياريدەدەرى تەكنىكى هاردویر، ياريدەدەرى پسپۆرى كارگېرى و سەرچاوە مرۆببەكان، ياريدەدەرى پسپۆرى كاروبارى فيرخواز، ... هتد) لەو پۆستانەن كە ئەم ئاستە دەيانگرېتەوہ.

بروانامە و لېھاتووی پېويست بۇ پالپوراوی ئەم ئاستە:

1. لانی كەم ھەلگىرى بروانامەي دېلۆم بېت.
2. شارەزايى پېويستى ھەبېت لە كۆمپيوتهردا.
3. زمانى ئىنگلىزى لە ئاستى پېويستدا بېت.
4. بۇ بەرزبونەوہى بۇ ئاستى چوار دەبېت بەلايەنى كەمەوہ دوو سال ئەم كارەي ئەنجام دايېت ھەرۈہا ھەلسەنگاندى پەسەندكراوى ھەبېت لەلايەن لېژنەي ھەلسەنگاندىن وە پۆستى ئاستى چوار بەتال بېت.

1.6 ئاستى شەشەم :

ئەم ئاستە خزمەتگوزارپېوہ ئەرەكەكانى لەلايەن بەرپۆەبەرى بەشەوە دياريدەكرېت و راپۆرت دەدات بە سەرپەرشتە راستەوخۆكەي، پۆستەكانى وەك (شۆفېر، پاسەوان، باخەوان، كارگوزار...هتد) لەو پۆستانەن كە ئەم ئاستە دەيانگرېتەوہ. لېھاتووی و شارەزايى پالپوراوی ئەم ئاستە بە پېي جۆرو سروشى كارەكەي دياريدەكرېت.

تېببىنى: بەرزبونەوہ لە ئاستىكەوہ بۇ ئاستىكى تر پەيوەستەبە بوونى ميلاك و لېھاتووی وە مەرج نېبە لەگەل تېپەرپوونى سالد جېبەجى بكرېت.

2. پۆلېنكردى كارمەند بەپېي كاتى دەوام

2.1 كارمەند بە دەوامى تەواو:

كارمەند بە دەوامى تەواو ئەو كەسەيە كە بتوانى پېداوېستى پۆستەكەي خۆي پر بكاوہ لە رېي كېرپكېوہ و بە لاينى كەمېشەوہ لە ھەفتەيەكدا 35 كاتژمېر كاربكات، بە پېي پاشگرى B تايبەت بەم پەپرەونامەيە، ئەوا ئەو كارمەندە سوود لە ھەموو ئەو ئىمتيازاتانە وەردەگرېت كە بۇ پۆستەكەي ديارى كراوہ. پۆستەكانىش لەم پەپرەونامەيەدا دياربكراون.

2.2 كارمەند بە نېوہ دەوام:

كارمەند بە نېوہ دەوام ئەو كەسەيە كە بتوانى پېداوېستى پۆستەكەي خۆي پر بكاوہ لە ھەفتەيەكېشدا كەمتر لە 35 كاتژمېر كاربكات، بە پېي پاشگرى B تايبەت بەم پەپرەونامەيە، ئەوا ئەو كارمەندە سوود لە ھەموو ئەو ئىمتيازاتانە دەبېنېت كە بۇ پۆستەكەي ديارى دەكرېت.

2.3 كارمەند بە ئەركىكى تايىت:

ئەو كەسانە دەگرېتەو كەوا تەنيا بۆ ئەنجامدانى كارىكى ديارىكراو گرېبەستيان بۆ دەكرېت و بنەماكانى پابەندبوون لە گرېبەستياندا ديارى دەكرېت.

3. گرېبەستى كارمەند

3.1 كارمەند بە دەوامى تەواو

گرېبەستى كارمەند (فۆرمى گرېبەست 310-SC-E1 لە بەشى HR) بە دەوامى تەواو بۆ ماوەي دوو سال دەبېت دواي تېپەركردنى ماوەي 3 مانگى ئەزمونى (Test). بە شىوہەيەكى سالانەش ھەلسەنگاندن بۆ تواناكانى كارمەند و ئاستى كارەكانى دەكرېت.

3.2 كارمەند بە نيوہ دەوام

ماوەي كارکردنى كارمەند بە نيوہ دەوام (فۆرمى گرېبەست 310-SC-E1 لە بەشى HR)، ھەفتانە كەمتر دەبېت لە 35 كاتۆمېر. ماف و ئەركى كارمەند بە پىي كاتۆمېرەكانى دەوام ئەژمار دەكرېت.

4. سەرچاوەي گرېبەستەكانى زانكۆي كۆمار بۆ زانست و تەكنەلۇجيا

زانكۆ بۆ ئامادەکردنى گرېبەستى كار پىشتى بەستووه بەم سەرچاوانەي خوارەوہ:

1. ياساي كارى عىراقى
2. ياساي رېنكخراوى كارکردنى نېودەولەتى
3. رېنمايىه پەيوەندىدارەكانى حكومەتى ھەرئىمى كوردستان

5. كۆتايھاتنى گرېبەست

گرېبەستەكان بۆ ماوەيەكى ديارىكراون و بەروارى كۆتايى ھاتنى گرېبەستەكە ماناي ھەلۆەشانەوہ و كۆتايى پەيوەندى نيوان زانكۆ و كارمەندەكە ناگەيەنېت، بەلكو ئەگەر لايەنېك (زانكۆ يان كارمەند) ويستى گرېبەستەكە نوى نەكاتەوہ لەدواي كۆتايھاتنى ئەوا پىويستە بەلايەنى كەمەوہ يەك مانگ بۆ گشت ئاستەكان پىش بەروارى كۆتايھاتنى لايەنەكەي تر ئاگادار بكاوہ.

6. پركردنەوہي پۆستەكان بە دەوامى تەواو

زانكۆ پابەندە بەرەخساندى ھەلى يەكسان لەبەردەم ھەموو كەسپكدا بە بى جياوازيکردن لەسەر بنەماكانى نەتەوہ، چىندەر، ئايىن، تەمەن و بارى خىزانى. لەھەمان كاتدا زانكۆ پابەندە بە بەجىھتەننى ياساكانى بنېركردنى جياكارى لە ناو زانكۆدا. لەبەر ئەوہي سيستىمى خويىندى زانكۆ لەسەر شىوازي سيستىمى خويىندى بالاي ئەمريكيى، بۆيە زانكۆ پىشەيى (ئەولەويەت) دەداتە ئەو كەسانەي كە شارەزايان لە سيستىمى خويىندى بالاي زانكۆي كۆمار ھەيە. دامەزراندى كارمەندى دەوامى تەواو بەو شىوہەيە دەبېت كە لە پاشگري C ئەم پەپرەونامەيەدا باس كراوہ.

7. ليژنەي بەدواداچوون

پىش دامەزراندنى ھەر كارمەندىك لە ھەر بەشېكى كارگىرې، پىويستە سەرۆكى بەش پەزامەندى سەرۆكى زانكۆي ھەرگرتبېت بە پىي (فۆرمى R1 - 310 لە بەشى HR)، دواتر ھەلېژاردنى وورد بكرېت بە پىي ئەم رېنمايىنەي لاي خوارەوہ :

1. دەبېت پىويست بېت ئەو پۆستە پربكرېتەوہ لەسەر پلانى سالانەي زانكۆ.
2. تەرخانى بودجەي مووچە و پىداويستىەكانى كرايىت.
3. پەزامەندى ئەنجومەنى كارگىرې و جىگرى سەرۆك بۆ كاروبارى كارگىرې و دارايى ھەرگىرايىت.

8. بەر لە دامەزراندی كارمەند

دوای پەزنامەندى وەرگرتن لەسەر دامەزراندنى كارمەندى نوئ، پيش واژۆ كردنى گريپەست دەبیت كارمەند بەشدارى لە بەرنامەي بە ئاشنابوونى زانكۆ بكات وەك لە پينمايى پاشگري F تايبەت بەم پەيپەونامەيە باس كراوە، ئەويش بۆ هاوكارى كردنى كارمەندى نوئ بۆ خۆگونجاندنى لەگەل ژينگە و كۆمەلگەي زانكۆ، دواتریش واژۆ بكات لەسەر (فۆرمى 1-OR-310 لە بەشى HR).

9. دامەزراندن

دامەزراندنى هەموو كارمەندىك لە رينگەي پيشنبارى جينگري سەرۆكى زانكۆ بۆ كاروبارى كارگيرى و دارايى دەبیت وە پەسەنكردنى سەرۆكى زانكۆ، ئەويش لەسەر پيشنبارى و داواي ئەو بەشەي پيوستى بەكارمەندە كە دەبیت لەرپى بەشى كارگيرى و سەرچاوە مرويپەكانەو داواكارىيەكە بەرز بكرتتەو. (فۆرمى 1K-RE-310 لە بەشى HR).

10. پەسەنكردنى دامەزراندن

ئەو گريپەستانەي كە واژوو دەرکړن، مەرجهكانى دامەزراندنى تيدا روون دەرکړتتەو (فۆرمى 1E-SC-310 لە بەشى HR). لە هەموو دامەزراندنكدا پيوستە رەچاوى مەرجهكانى حكومەتى هەرپمى كوردستان و حكومەتى فيدرالى عىراق و فەرمانگەكانى نيشينگە و دەستەبەرى كۆمەلایەتى بكرتت. سەرئنج: لە كارمەندى تازە دامەزراو پيشينى ناكريت كە پلانى پەرەبەخۆدان ئامادەبكات بەلام پيوست دەكات كەوا پلانى تايبەت بە باشتكردنى بەديهيتانى ئامانجەكانى ئامادە بكەن كە لە دوای تەواوبوونى ماوەي ئەزمونى رايىكارىيەكانى هەلسەنگاندنىان بۆ دەرکړ بەر لەوہي جينگير بن لەسەر كارەكانىان.

11. مافەكانى كارمەند

11.1 سياستى جياوازينەكردن

هيچ كارمەند و ئەندامىكى زانكۆي كۆمار بۆ زانست و تەكنەلۇجيا، نابى جياوازي بكات لەسەر بنەماي ئايين، نەتەو، تەمەن، لاينگيرى سياسى و رەگەز، كەمئەندامى. هەر وەها زانكۆ ژينگە دەرەخسنييت تا دەرەفتى يەكسان لە بەردەم تاكەكان پارزراوييت و گەشەيان پييدات، بە رەچاوكردنى سياسەتەكانى جياكارى نەكردن لە نيوان كارمەنداندا. زانكۆي كۆمار بۆ زانست و تەكنەلۇجيا پابەندە بە پەپرەو كردنى هەموو ئەو ياسايانەي كە كاروبارى كارمەندو ئەندامانى زانكۆ ريك دەخەن.

11.2 مووچە

مووچە لەسەر بنەماي پۆست، پيشينە، ئاستى ليهاتوويى زانستى و سألەكانى شارەزايى بريارى لەسەر دەدرتت وە بە پيى بارى دارايى هەرپم.

11.3 مۆلەت

بە گشتى كارمەند هان دەدرتت كە سوود لە وەرگرتنى مۆلەتى ئاسايى بيينيت (فۆرمى 1K-L-310 لە بەشى HR). لە كاتى هەبوونى مۆلەتى كەلەكە بوو، كارمەند قەرەبوو ناكريتتەو و مۆلەتە كەلەكە بوو كە ناچيتتە سەر مۆلەتى سالى داهاوو.

11.3.1 مۆلەت ئاسايى:

1. بەرپۆھبەرى بەش مافى 24 رۆژ مۆلەت ئاسايى ھەيە لە ساليكدا.
2. كارمەند مافى 20 رۆژ مۆلەت ئاسايى ھەيە لە ساليكدا.

11.3.2 مۆلەت نەخۆشى:

كارمەند مافى وەرگرتنى مۆلەت نەخۆشى ھەيە بۆ ماوهى 10 رۆژ لە ساليكدا. ئەگەر مۆلەتەكە لە سى رۆژ زياتر بوو بەسەر يەكەو ھەيە ئەوا پىنويستە راپۆرتى پزىشكى پيشكەش بە زانكۆ بكرىت.

11.3.3 مۆلەت بىن موچە:

ئەم جۆرە مۆلەتە تەنيا لە بارى لەناكاو دەدرىت بە كارمەند دواي ئەوھى بەرپۆھبەرى بەشكەي پەسەندى دەكات، يان زانكۆ بە گونجاوى دەزانىت كاتىك كارمەند دەستبەردارى پيشكەي بىت بۆ ماوهيەكى ديارىكراو ھەيە ئەم جۆرە پزىشكەي بەمەبەستى دوانەكەوتنى كاروبارى زانكۆ ھەيە بە كارمەند دواي تەواوبوونى مۆلەتە بىن موچەكەي ئەگەر ويستى بەگەرپتەو ھەيە بۆ زانكۆ دەبىت دووبارە فۆرمى زانبارى تايبەت بە خۆي پيشكەشى زانكۆ بكاو ھەيە و لەكاتى بوونى پۆستى بەتالدا بەمەرجىك بگونجىت لەگەل پىسپۆرى كارمەندەكەدا، زانكۆ پەيوەندى پىو ھەيە دەكاتەو.

11.3.4 مۆلەت كىتوپر:

ئەم مۆلەتە بەم شىوھە دەدرىت:

1. پىنج رۆژ بۆ پەرسەي خزمى پەيەك (باوك، دايك، برا و خوشك، مندال و ھاسەر).
2. دوو رۆژ بۆ پەرسەي خزمى پەيە دوو (باپىر، نەنك، مام، خال، پوور).
3. دوو رۆژ بۆ پووداوى لە ناكاوى ھەيە كارەساتى ھاتووچۆ و دزى لىكردن كە دەبىت بە راپۆرت بدرىت بە نوسىنگەي كارگىرى و سەرچاوەمرۆيىەكان.
4. رىكخستنى مۆلەت و وورده كارىيەكانى لە پاشگرى F تايبەت بەم پەپرە و نامەي رەونكراو ھەيە تەو.

11.3.5 مۆلەت دايكايەت:

كارمەندى دوو گيان دەتوانىت سوود لەم مۆلەتە ھەيە بەرگرتى لە كۆتا مانگى دووگيانىكەيەو ھەيە تا دواي لە دايك بوونى مندالەكەي بەم شىوھەي لاي خوارەو:

1. بۆ ماوهي يەك مانگ موچەي بە مۆلەت تەواو ھەيە ھەيە بەرگرتى.
2. بۆ ماوهي دوو مانگ مۆلەت بە موچەي بەرپۆھبەرى دەتوانىت ھەيە بەرگرتى بە مەرجى كار و بارى رۆژانەي بەشكەي ھەيە نەو ھەيە پزىشكەي يان جىگرەو ھەيەكى ھەيە بۆ ئەو ماوهي مۆلەتە.

11.4 پشوو ھەيە رەمىيەكان

بە رەچاوكردنى سالىنامەي خويىندن پشوو ھەيە رەمىيەكانى زانكۆ برىتىن لە :

- جەژنى پەمەزانى پىرۆز.
- جەژنى قوربانى پىرۆز.
- يەكەم رۆژى مانگى موچەپەم.
- جەژنى نەورۆز.
- سەرى سالى نوئ.
- رۆژى (1) ي ئايار.
- ھەر رۆژىك بارودۆخى پارىزگا ناھەمووار بىت كە ئەمەش بە برىارى سەرۆكى زانكۆ دەبىت بە پشوو.

11.5 تانەلپدان بۆ كارمەند

دەرخواست بریتیبە لە گلەیی کردنی فەرمی كارمەند دەرھەق بە نەگوجاندنی حوكمەكانی زانكۆ لە گەل ھەلومەرجی گریبەستی كارمەند (كارنامە و پلانكار) كە تايبەت بەم پەپرەونامەيە كارمەند دەرخواستی خۆی دەرەبەرپت بە پپي (فۆرمی 310-APIK لە بەشی HR).

11.6 ناسنامەي زانكۆ بۆ كارمەندانی دەوامی تەواو

كارمەندی زانكۆ مافی پیدان و ھەلگرتنی پیناسەي زانكۆي ھەيە، ھەلگرتنی پیناسەي زانكۆ مانای ئەو دەبەخشیت كە تۆ ئەندامی زانكۆیت، ئەم پیناسەيە كارناسانیت بۆ دەكات لە سوود وەرگرتن و رینگەپیدان بە خزمەتگوزارییەكانی زانكۆ. تكایە پروانە پاشگری **A** تايبەت بەم پەپرەونامەيە.

11.7 كاتەكانی كارکردن

1. رۆژەكانی كارکردنی ئاسایی: یەك شەممە تا پینچ شەممەيە.
2. رۆژەكانی ھەینی و شەممە پشوووی فەرمی زانكۆيە.
3. كاتەكانی كارکردنی ئاسایی: 8:00 ی بەیانی تا 4:00 ی ئیوارەيە.
4. پشوووی نانخواردن: 12:00 تا 1:00 ی نیوەرۆ، یان بەو شیوہەيە لەگەل بەرپرسی راستەوخۆ لەسەری پینكیدین.
5. كاتەكانی كارکردنی ئاسایی دەكریت بگۆردریت بەپپي یاسا و رینمایيەكانی زانكۆ.
6. كاتەكانی كارکردن لە 35 كاتژمیر زیاتر نەبیت و كەمتریش نەبیت بەپپي یاسای كاری عیراقی و یاسا و رینمایيەكانی زانكۆ.

12. ئەركەكانی كارمەند

12.1 ئەركەكانی كارمەند لە كاتی كارکردندا

1. ئەنجامدانی كارەكانی بە ئامانەتەو و ھەست كردن بە بەرپرسیاریتی.
2. ئامادەبوون و پەپرەوكردنی كاتی فەرمی زانكۆ.
3. تەرخانکردنی گشت كاتەكانی بۆ ئەنجامدانی ئەركەكانی زانكۆي.
4. ریزگرتنی بەرپرسەكەي، ھەلسوكەوتی شیواو لە كاتی كارکردندا.
5. ھەلسوكەوتی شیواوانە لەگەل ھاوتاكانی وە كارمەندەكانی خوار خۆي.
6. ریزگرتنی ھاوڵاتیان و فیرخوازان وە ئاسانکردنی جیبەجیكردنی كارەكانیان لە ناو زانكۆدا.
7. پاراستنی شتومەكی زانكۆ.
8. پاراستنی زانیاری و دۆکیومینتەكان بەپپي ئەركەكانی لە ناو زانكۆ دەستی دەكەوێت.
9. پاراستنی كەرامەتی خودی وە كەسایەتیەكانی زانكۆي كۆمار لە كاتی دەوام و دەرەوہی دەوامدا.
10. بەكارنەھێنانی ئەو ئەرك و مافانەي بە شیوہەكی نادروست بۆ خودی خۆي.
11. گەرانەوہی ئەو شتومەكانەي لە ئەستۆیدایە لە كاتی تەواوبوونی بەكارھێنانی تايبەتمەندی خۆي.
12. پەپرەوكردنی یاسا و سیستەم و رینمایيە تايبەتمەندەكانی كە سەر بە زانكۆن لە پرووی پاراستن و تەندروستی و سەلامەتی گشتی و ھەر ھۆكارپكی نااسایی.
13. ئەو كارمەندانەي پۆستی بەرپرسیاریتیان ھەيەپپووستە پابەندی كارنامەكانیان بن.

12.2 ئەرکەكانى كارمەند لە كاتى كۆبوونەوہى فەرميدا

1. دەبىت كارمەند پابەند بىت بە كاتى دەستپىكردى كۆبوونەوہىكە.
2. ئاگادارى ئەجىنداي كۆبوونەوہىكە بىت.
3. بەكارهينانى مۆبايل رىگەپىدراو نى.
4. دەبىت كارمەند لە كاتى كۆبوونەوہىدا تىبىنى و برپارەكان بنوسىت.

12.3 چالاككەكانى دەرەوہى كاتەكانى كاركردن

پىويستە كارمەند پابەندى كاتەكانى كاركردى زانكۆ بىت، كاتى زيادەي كاركردن بە پەسەند نازانرىت. ئاشكرايە كە ھەندئ جار پىويستى ھەيە بۇ كاتى زيادەي كار لە دەرەوہى كاتە فەرمىيەكانى كاركرندا. ھەرۈھە پىويستە ئەو يەكەيە يان ئەو بەشە كارمەند لە چۆر و كاتى قەرەبوونەكەش ئاگادار بكتاھە.

13. پەرەپىدائى تواناي كارمەند (كارمەند دواي دامەزراندن)

13.1 راھىننى پىشەيى

زانكۆ ئەرکى مەشقرىدىن و پەرەپىدائى تواناسازى لە رووى پىشەوہى بۆ كارمەندانى رەچاودەكات وە بەرپرسى يەكەم بۆ ھەر فەرمانبەرىك دەبىت رەچاوى ئەوہى بكتا بە داواكارى ئەنجامدانى ئەم كارە لەيەكەي كارگىرى و سەرچاومرۆيىيەكان.

13.2 ئەو زانباريىانەي پىويستى بۆ ھەلسەنگاندنى ئەدائى كارمەند

ھەلسەنگاندنى ئەدائى كارمەند بە سى ھەنگاۋ ئەنجام دەدرىت:

ھەنگاۋى يەكەم نووسىنەوہى ئەرکەكان: پىويستە بەرپرسى بەش يان يەكە، لىستىك بەو ئەرکانە دابىت كە دەبى كارمەندەكانى ئەنجامى بدەن.

ھەنگاۋى دووہم پىداچوونەوہى سى مانگ: بەرپرسى راستەوخۆي كارمەند پىداچوونەوہى بۆ كارەكانى كارمەند دەكات سەبارەت بە ئاست و چۆرى كارە ئەنجامدراوہىكە. ئامانج لەمە برىتتە لە خستەرووى راسپاردەو پىشنىيازى بونياتنەرانە بە چۆرىك كە بىتتە ھۆي پىشخستنى تواناي كارمەند. ئەم ھەنگاۋە بۆ ھەموو كارمەندانە دواي سى مانگى يەكەمى گرىبەستەكەي كە لە ماوہى تاقىكرىدەوہىدايە.

ھەنگاۋى سىيەم ھەلسەنگاندنى كۆتايى سالى: بەرپرسى راستەوخۆي يان بەرپىوہبەرى بەش ياخود يەكە، پىداچوونەوہى دەكات بۆ كارەكانى كارمەند و ئاستى بە ئەنجام گەياندنى بۆ ھەر ئەركىك كە پىي سپىدراوہ. ئامانج لەو ھەلسەنگاندنە ديارىكردى ئاستى ئەدائى ئەو كارمەندەيە (فۆرمى E1-310 لە بەشى HR)، ھەرۈھە پىشنىيازكردى پاداشت يان ھەلوہشانىدەوہى ئەو گرىبەستەي ئەو كارمەندەي تىدايە، ھەرۈھە بۆ راسپاردنى بونياتنەرانە كە دەبىتتە ھۆي پىشخستنى تواناكانى ئەو كارمەندە. ئەم ھەلسەنگاندنەش پىويستە سالىنە ئەنجام بدرىت.

13.3 كىش و سەنگى كارە ئەنجام دراوہكان

ھەر كارمەندىك پىويستە لە كۆتايى سالىدا راپۆرتىك بەرزبكتاھە بۆ لىپرسراوہكەي و تىيدا باس لە وردەكارى ئەو كارانە بكتا كە ئەنجامى داۋن لە ماوہى سالىكى گرىبەستەكەيدا وە خالى لاواز و بەھىزى لەو كارانەي كە لە ماوہى پىشويدا ئەنجامى داۋە يان ھاتونەتە بەردەمى ھەر لەسەر ئەو راپۆرتە بەشيك دەبىت لە ھەلسەنگاندنى ئەو كارمەندە.

14. جياكردنەوہی رپسا و رپنمایہکان (كارمەند لە پاش بە جپھپشتنی پۆستەكەي لە زانكۆ)

14.1 دەست لەكار كيشانەوہ

ئەگەر كارمەند بە دەوامی تەواو لەبەر ھەر ھۆكارىك ویستی دەست لەكار بکیشیتتەوہ (فۆرمى 310-RE1K لە بەشى HR)، ئەوا دەبێ بەلایەنی كەمەوہ بەر لە 30 رۆژ پيش دەست لە كار ھەلگرتنی بە نووسراو سەرپەرشتیارەكەي ئاگادار بکاتەوہ.

14.2 لادان لەسەر كار

لادان لەسەر كار بریتییە لە ھەلۆھەشاندنەوہی گریبەستی كارمەند لەگەڵ زانكۆ، پيش تەواوبوونی ماوہی ئاسایي گریبەستەكە لەگەڵ زانكۆ. لادان لەسەر كار پيش لە ئەنجامی ئەو پاسپاردانەوہ دیت كە پەيوەست دەبن بە ئەدائى ئیش و كار (بە پپى پاشگری J تايبەت بەم پەيپەرونامەيە) یان دەستكردن بە دووبارە رپكخستەوہی كارو پروگرام لە لایەن زانكۆوہ دوای وەرگرتنی پەزنامەندی سەرۆك (یان یاریدەدەرەكەي). كارمەندی دەست لەكاركیشاوەو لایراو لە پۆست دەبیت ئەستۆ پاکی خویان بەرامبەر بە زانكۆ بکەن (فۆرمى 310-CL-1 لە بەشى HR).

15. سكالاً كردن

رپوشوینەکانی سكالاً كردن

ھەر كارمەندیك ھەستی كرد بەوہی كە پپوپیستە سكالاً بەرزبکاتەوہ لەبەر ھەر ھۆكارىك بیت لە ناو زانكۆدا، دەبیت لە رپگەي لپرسراوہ كەيەوہ بیت. ئەگەر پەيوەندی ھەبیت بە بەرپرسەكەيەوہ دەبیت راستەوخۆ سەردانی نوسینگەي كارگپری و سەرچاوەمرۆییەکان بکات بۆ ئەم مەبەستە.

16. كارە قەدەغەكراوہکان لەسەر كارمەندان :

1. كارمەند بە دەوامی تەواو دەبیت پۆژانە (7) كاتزیمیر (8:00 بۆ 4:00) جگە لەكارى زانكۆي كۆمار ھیچ كارپكى تر نەكات.
2. بەشداريكردن لە كەمكردنەوہ (مناقصە) یان زیادكردن (مزایدە) بۆ كارەكانی زانكۆ.
3. بەكار ھینانی شت و مەكی زانكۆ بۆ كارى تايبەت.
4. بەكارھینانی نامپرەكانی زانكۆ بۆ ئەوہی سەرۆكی راستەوخۆ پپى پاسپاردبیت.
5. بەكارھینانی كاتی زانكۆ بۆ كارى تايبەتی خۆي بۆ مۆلەت وەرگرتن.
6. فەرامۆشكردنی داواكارى كارمەند و فیرخواز لە كارى پۆژانەداكە ھۆكارىك بیت لەسەر ناوبانگی زانكۆ.
7. ئامادەبوون بۆ ناو زانكۆ بە شتوازیكى نەشیاو وەك (سەرخۆشى).
8. كەم كردنەوہی چالاکى بەمەبەستی زیان گەياندن بە زانكۆ.
9. كەمتەرخەمی لە جیبەجپكردن كاریەكانی لەبەر ھەر ھۆكارىك تايبەتمەندی نپوان كارمەندەكان.
10. ھەلگرتن یان بردنی ھەر دۆكیومپنتىكى تايبەت بە زانكۆ.
11. دەستدریژی جەستەيی بۆ سەر ھەر تاكپكى دى زانكۆ.
12. حكومی دادگا بدریت بۆ ماوہی سالیك (گەر چى غياپيش بیت).
13. دابران لە زانكۆ بۆ ماوہی زیاتر لە (10) رۆژى بەردەوام بە بۆ پەزنامەندی.
14. غياپى (20) رۆژى ھەبیت لە سالیكدا.

17. سزاكان:

لە پوانگەي كارگپری زانكۆوہ كاركردن وەك تيمپكى خپرا و پروفیشنالی مۆدیرانە بەرەو پرووی سزا كار ناكەين بەلام لە كاتی جیبەجپنەكردنی رپسا و رپنمایہکانی زانكۆكە لەم پەيپەرونامەيەدا ھاتووە یان كاركردن بەو كارانەي كە قەدەغە كراوہ لەسەر كارمەند زانكۆ ناچار دەبیت ئەم سزايانەي ئاراستە بکات كە لە ھاوپپچدا ئامازەیان پپدراوہ.

1. دهسه لاتی سزاكان:

- دهسه لاتی سهروكى زانكو بۇ گشت سزاكان هاتوو.
- دهسه لاتی ياریده دههرى سهروكى زانكو تاكو خالی (4) ده بیٹ.
- دهسه لاتی سهروك بهش تاكو خالی (3) ده بیٹ.
- سپنه وهی سزا به پیی ئەم خشته یه ی خواره وه ده بیٹ.

پله ی سزا	ژماره ی سوپاس و پیزانینی پیویست بۇ سپنه وهی سزا
2	یهك سوپاس و پیزانینی سهروك بهش
3	دوو سوپاس و پیزانینی سهروك بهش
4	یهك سوپاس و پیزانینی یاریده دههرى سهروكى زانكو
5	یهك سوپاس و پیزانینی سهروكى زانكو

18. كۆتایى گریبه ست:

له كاتی كۆتا هیئان به گریبه ستی كارمهند یا خود دابړاندنی له بهر هه هوكاریك بیٹ له لایه ن زانكو یان له لایه ن كارمهند خویه وه، كارمهند بهرپرسیاریتی هه هه له یهك له ئەستۆ ده گریٹ كه له كاتی میژوو ی كاركردی له زانكو دا كر دیتی.

19. هه له ی سزادان:

ئه نجامدانى هه له له سه روو بۇ خواروو به هه مان ئاست سزا ده درین.

تیینی /

هه ر كارمهندك فهرمانی بۇ ده رچوو له سه روو خویه وه و ئەو فهرمانه لایه نی هه له ی تییدا بوو له روانگه ی سیاسه تی زانكو وه، كارمهند بوی هه یه به نوسراو روونی بكا ته وه بۇ سه روو خوی. لایه نی هه له كه ئەگه ر سه روو خوی جه ختی كرده وه له جیبه جیكردی ئەوه بهرپرسه كه بهرپرسیار ده بیٹ له بهر ده م زانكو و یاسادا.

20. پاداشت

1. وهك هاتوو له م پهپره و نامه یه دا كار ی فهرمی (8) ی به یانی تا (4) ی ئیواره ده بیٹ جگه له پوژانی پشوو، دوا ی ئەم كاته كارمهند مافی ئەوه ی هه یه بۇ هه ر كاتژمیرك قه ره بوو بكریته وه به كات وه ئەمه ش له سه ر داواكار ی بهرپرسی راسته وخو ده بیٹ.

2. له كاتیکدا ئەگه ر كارمهند له بواری كاره كه ی خویدا داهینانیکى كرد كه سوودمهند بوو بۇ زانكو له رووی داراییه وه ئەوا بهرپرسی یه كه م ده بیٹ به رزی بكا ته وه و پشنیار بكا ت بۇ یاریده دهه ری سهروكى زانكو بۇ كاروباری كارگیړی و دارایی بۇ پاداشت كردن له لایه ن سهروكى زانكو وه بری پاداشته كه له (50,000) دیناری عیراقی كه متر نه بیٹ وه (250,000) دیناری عیراقی زیاتر نه بیٹ (ئهمه ئەو كارمهندانه ناگریته وه كه له هه مان كاتدا پله ی ماموستایان هه یه).

3. پاداشتی سوپاس و پیزانین وهك ئەم خشته یه ی لای خواره وه ده بیٹ له ماوه ی سالیكدا:

سوپاس و پېزانين	مۆلەت	بېرى پاره
چوار سوپاس و پېزانينى سەرۆكى زانكۆ	سى پۇژ	سى پۇژ مووچه
پېنج سوپاس و پېزانينى ياريدەدەرى سەرۆكى زانكۆ	دوو پۇژ	دوو پۇژ مووچه
شەش سوپاس و پېزانينى سەرۆك بەش (زانستى و كارگېرى)	يەك پۇژ	يەك پۇژ مووچه

ھەموو سوپاس و پېزانينىكى سەرۆكى زانكۆ مانگېك لە ئاستەكانى كارمەند پېش دەخات بەمەرچېك لە سى سوپاس و پېزانين زياتر ھەژمار نەكرېت لە سالىكدا. كارمەند بۇي ھەيە لە نيوان خالى پاداشت و خالى مؤلەتدا ھەلبۇزىرېت.

بەشى سېئەم: پېئىمايەكان

بېرگەي A: كارتى ناسنامەي زانكۆ

1. پېئىسەي زانكۆ كارئاسانیت بۆ دەكات لە سوود وەرگرتن و رېگەپېدان بە خزمەتگوزارییەكانی زانكۆ وەك:
 - a. چوونە ناو بەشەكانی زانكۆ بە نموونە بەشى وەرزش و چالاکییە كۆمەلایییەتیەكان.
 - b. ھۆلی نمایش كردن
 - c. كىتبخانە
 - d. پارکی ئۆتۆمبیل
2. كارمەند مافی وەرگرتنی ناسنامەي ھەيە دواي واژۆكردنی گریبەستی كار (گریبەستی جیگەر: واتە تێپەراندنی ماوہی تیتست).
3. كاتیک كارمەند ناسنامەكەي بزر دەكات، دەبیت لە رۆژنامەي فەرمییدا بانگەوازی بۆ بكات و خەرجی بانگەواز و دەرھیتانی پېئىسەي نوئ بگریتە ئەستۆ.
4. بۆ دەرھیتانی ناسنامە پېئىستە كارمەند ئامادەبیت زانیارییەكانی بنیئدریت بۆ دەزگای پەيوەندیدار لە دەرەوہی زانكۆ. ناسنامەي كارمەند بە يەكینك لە موجوداتی زانكۆ دادەنریت ھەربۆیە وەرگرتن و پادەستكردنەوہی بە واژۆ دەبیت، كارمەند دەبیت پارێزگاری لە ناسنامەكەي بكات و ھەردەم ھەلگری بیت، لە ناو بردن و لەناوچوون و دراندنی ناسنامە تەواوی بەرپرسیاریتی كارمەندە.
5. ھەموو بەشداربووان و فێرخوازان كە بەردەوامن لە خویندن لە زانكۆدا پېئىستە ھەلگری ناسنامەي زانكۆي كۆمار بۆ زانست و تەكنەلۇجيا بن.

بېرگەي B: پېئىمايەكانی كارمەند بە دەوامی تەواو

1. مەرچە بنەرەتییەكان: لە گریبەستدا ھەموو ھەلومەرچەكانی كارمەند دەستەبەر دەكریت، لە رۆژی دەست بەكاربوونی كارمەندەوہ لە زانكۆ، ھەروەھا باس لە ھەموو ئەو پېداویستانە دەكات كە كارمەند دەبیت پېشكەشی زانكۆي بكات بە پېی یاسای كاری عێراقی.
2. پادەستی و بەرپرسیاریتی: كارنامەي كارمەند ئەرك و بەرپرسیاریتییەكانی كارمەند دەخاتە بەرچاوی، ھەرچەندە كارنامە بەپېی پېداویستی زانكۆ بەردەوام لە گۆرانددا دەبیت ئەمەش دواي گفتوگۆ كردن لە سەر گۆرانکارییەكان.
3. رېكەوتی دەست بەكاربوون: رۆژی دەستبەكاربوونی كارمەندە و لە گریبەستەكەي زانكۆدا دیاریدەكریت.
4. پېدانی مووچە: مووچەي مانگانە دەدریت لە رۆژانی كۆتایی ھەموو مانگیكدا بەدەر لەكاتی ناھەموواری دارایی زانكۆ، ئەگەر ھاتوو رۆژی كۆتایی مانگ پشوو فەرمی بوو ئەوا رۆژیک پېش پشوو مووچە دەدریت، پېش وەخت كارمەند لە رۆژی پېدانی مووچە ئاگادار دەكریتەوہ.
5. پشوو فەرمیەكانی زانكۆ بریتەوہ:
 - جەژنی پەمەزانی پیرۆز
 - جەژنی قوربانی پیرۆز
 - یادى نەورۆز
 - سەری سالی نوئ
 - سەری سالی كۆچی (یەكی محرم)
 - یەكی ئایار
 - ھەر رۆژیک بارودۆخی پارێزگا ناھەموواری بیت بە بریاری سەرۆکی زانكۆ دەكرئ بە پشوو.
 - رېكەوتی جەژنی پەمەزان و جەژنی قوربان و سەری سالی كۆچی لە سالیكەوہ بۆ سالیکی تر جیاوازه، لەو كاتەدا لەلایەن بەشی كارگێری و سەرچاوەمروییەكان كارمەندان ئاگاداردەكریتەوہ لە رۆژی دەست پېكردن و كۆتایھاتنی پشوو كە.
 - ئەگەر پشووكان بکەونە رۆژانی كۆتایی ھەفتە ئەوا بە رۆژانی كار قەرەبوو ناکریتەوہ.

- ئەگەر رۆژيكي كار بکەويتە تيوان دوو رۆژي پشوووه، ئەوا بە پشوو فەرمي دانانريت بەلام ئەکریت کارمەند ئەو رۆژە وەك مۆلەت وەر بگيریت دواتر بە رۆژيكي كار قەرەبوو بکريتهوه ياخود وەك مۆلەتي ئاسايي بۆي ئەژمار بکريت.
- 6. مۆلەتي سالانه: کارمەند مافي 20 رۆژ پشوو هەيه، ئەويش دواي رەزامەندي بەرپرسەکەي و بەفەرمي ناساندي مۆلەتەکەي، کارمەند قەرەبووي مۆلەتي کەلەکەبوو ناکريتهوه تەنها لەهەنديک باري تايهتيدا نەبيت (وەك دەست لە کارکيشانەوه بە پي رينمايه کان).
- 7. دەست لە کارکيشانەوه: کارمەند دەبيت ماوهي مانگيک (30 رۆژ) بە زانکۆ بدات (لە رۆژي دەست لە کارکيشانەوه يهوه) پيش ئەوهي زانکۆ جيپهيتي. لە هەمان کاتدا زانکۆ دەبيت ماوهي 30 رۆژ بدات بە کارمەند بەر لە هەلوه شاندهوهي گريپه ستهکەي.
- 8. ريسا و رينماي سزاكاني زانکۆ جيپه جي دەکریت لە کاتي پيشيلکاريدا.
- 9. سکالا: کارمەند بۆي هەيه سکالاي خۆي بکات لە کاتي ئەو پيشيلکارينەي پەيوهندي هەيه بە بەهاو ئازادي و ئەرکە کانيهوه.
- 10. بنەما ئاکاريه کان: کارمەند دەبيت پابەند بيت بە بەها ئاکاريه کان و مافە رەوا کراوه کانهوه کە واژۆي کردوه لەسەريان.
- 13. پاراستني نهيتيه کان: لە دەرەوهي زانکۆ کارمەند دەبيت ريز لە کەلتوري زانکۆ بگريت کاتيک کە کاريكي لاوهکي دي بە ئەنجام دەگەيه نيت بە پي پيوه رەکانی پيکدادانی بەرژەوهندي.
- 14. پيکدادانی بەرژەوهندي: کارمەند دەبيت نهيتيه کاني زانکۆ بپاريزيت لە کاتي پەيوهست بووني بە ئەرکي لاوه کيهوه لە دەرەوهي زانکۆ.
- 15. جگەرە کيشان: زانکۆ پابەندە بە قەدەغە کردني جگەرە کيشان، هەر بۆيه لە ناو حەرەمي زانکۆدا جگەرە کيشان قەدەغەيه جگە لەو شوپانەي کە ديار يکراون بۆ ئەم مەبەستە.
- 16. سەلامەتي و تەندروستي: زانکۆ بە تەواوي پابەندە بە سەلامەتي و تەندروستي کارمەندە کانيهوه، ئەرکي کارمەندە لە ناو زانکۆ و دەرەوهي زانکۆ پاريزگاري بکات لە سەلامەتي و تەندروستي خۆي هەر وهه پاريزگاري لە هاوکاره کەي بکات لە کاتي جيپه جيکردني ئەرکە کاني زانکۆ.
- 17. بەکارهيتاني زانباريه کان: کارمەند دەبيت پابەند بيت بە ريسا و رينمايه کاني زانکۆوه سەبارەت بە بەکارهيتاني زانباريه کان.
- 18. خاوه نداريتي: کارمەند لە ئەنجامي جيپه جي کردني گريپه ستدا، هەنديک داتا و زانباري و راپورت بەرهم ديتيت کە مافي خاوهن داريتيان دەگەرپتهوه بۆ زانکۆ، ئەرکي سەرشاني کارمەندە کە تەواوي ئەو بەرهمانە بگەرپيتهوه بۆ زانکۆ پيش تەواو بوني گريپه ستهکەي جگە لەوهي کە کارمەند دواي کۆتايي هاتي گريپه ستهکەي دەبيت تەواوي ئەستۆ پاکي بکات سەبارەت بە رادەستکردنهوهي هەموو کەل و پەلي زانکۆ کە لە ئەستۆيدايه.
- 19. گۆراني هەلومەرجه کان: هەموو ئەو برپارانەي لە ئەنجامي گۆراني هەلومەرجهي گريپه ستي کارمەنددا دینه پيش گفنگۆي لە بارهوه بکريت لەگەل خودي کارمەندا بەوهي کە هاتوو لە پەپرەونامەي کارمەندا.

بەرگەي C: ليژنەي بەدواداچوون (رينماي دامەزراندن)

- بە مەبەستي دامەزراندني هەر کارمەنديک لە هەر بەشيک پيوسته بەرپوه بەري بەشه کە فۆرمي (R1 - 310) تايهت بە داواکاري دامەزراندني کارمەند پرېکاتهوه.
- 1. دواتر سەرۆکي زانکۆ (يان جيگره کەي) ليژنەيهک پيکدين بۆ پرۆسەي هەلبژاردن و چاوپيکەوتن و پشتگيري کردن کە لەسەر ئەندام پيک بي. بەشي کارگيري و سەرچاوه مرۆپيه کان و نوينهري ئەو نوسينگەيهي کە کارمەندي پيوسته لەگەل نوينهريکي جي لايه.
- 2. پيوسته لە فۆرمە کەدا بەرپوه بەر هەموو ئەو مەرچ و داواکاريانە بە ووردي دەستنيشان بکات کە بە پيوستي دەزانيت لە کارمەندە کەدا هەبيت.
- 3. پيوسته فۆرمە کە بە واژۆ کراوي بگەرپندريتهوه بۆ بەشي کارگيري و سەرچاوه مرۆپيه کان بۆ ئەنجام داني کاري پيوست.
- 4. دەبيت بە پي مەرجه کاني بەرپوه بەري بەش (CV) و فۆرمي زانباريه کان لەبەشي کارگيري و سەرچاوه مرۆپيه کان جيا بکريتهوه و بديتە دەست ليژنەي هەلبژاردن بۆ دباري کردني گونجاو ترين کاندیده کان.
- 5. پاش ئەوهي ليژنە گونجاوترين کاندیده کان هەلده بژيريت پيوسته بەشي کارگيري و سەرچاوه مرۆپيه کان ئاگادار بکاتهوه لە رۆژو کاتي چاوپيکەوتن بە مەبەستي پەيوهنديکردن پيئانهوه.

6. پېويستە بەشى كارگېرى و سەرچاوه مەۋىيەكان كارئاسانى بكات لە دەستنيشانكردنى كات و جېگەي چاوپېكەوتن و پەيوەنديكردن بە كانديده كانهوه بۇ ئامادەبوونيان.
7. پېويستە ھەموو پېداوويستىيەكانى چاوپېكەوتن وەك (Computer Test , General English Test) لەلايەن بەشى كارگېرى و سەرچاوه مەۋىيەكان و بەشى IT وە ئامادە بكرىت وە ھەندىك تىستى تر لەلايەن نوسىنگەي ژمېرىارى وە تايبەت بە (Database) بۇ كارمەندانى بەشى ژمېرىارى.
8. لەدوای ئەنجام دانى چاوپېكەوتن دەبېت بەشى كارگېرى و سەرچاوه مەۋىيەكان دۆسيەيەك بكاتەوه بۇ ئەو پالېتوہراوہ تا ئەو كاتەي بېرىارى كۇتايى دامەزراندنى يان دانەمەزراندنى دەدرىت.
9. پېويستە لەكاتى دانەمەزراندنى ھەرپالېتوراويك (CV) يان فۇرمى زانپاربيەكەي لە بەشى كارگېرى و سەرچاوه مەۋىيەكان ھەلبىگىرىت بۇ رۇژ و كاتى پېويست.

بەرگەي D: رېنمائي چاوپېكەوتن

1. لەكاتى چاوپېكەوتن لەگەل ھەر كانديديك پېويستە پېشتر كانديد ئاگادار كرايبتەوه لە رۇژ و كاتى ديارىكراوى چاوپېكەوتنەكە.
2. لەكاتى ئامادەنەبوونى كانديد لە وادەي ديارى كراوى خۇيدا پېويستە چاوپېكەوتنى كانديد دوايخريت.
3. ھەر دواكەوتنىكى كانديد لە كاتى تەرخانكراو بۇ چاوپېكەوتنى دەبېتە ھۇي كەم كردنەوهي ھەلى وەرگرتى.
4. رۇژيەك پېش ئامادەبوونى كانديد دەبېت بەشى كارگېرى و سەرچاوه مەۋىيەكان ليژنەي چاوپېكەوتنى تايبەت بە ھەلسەنگاندنى ئەو كانديده ئاگادار بكاتەوه.
5. كانديد ھەلدەبۇزىرېت بە پېي تىستەكان و كۇي نمرەي چاوپېكەوتن وەك لاي خوارەوه:
 - a. تىستى گشتى (پرسپارە گشتىيەكان)
 - b. تىستى زمانى ئىنگليزى
 - c. تىستى بەكارھىنانى كۇمپيوتر
 - d. تىستى پسپۇرنىكەي (بە پېي پېويستى بەشەكە)
6. پېويستە (CV) و فۇرمى زانپارى كانديدهكان ئامادەبكرين و وئەي ليديرېتە ئەندامانى ليژنە.
7. لەدوای تەواوبوونى چاوپېكەوتن پېويستە كانديد ئاگادار بكرىتەوه كە لەلايەن زانكۇ وە پەيوەندى پېوہدەكرىتەوه لەكاتى سەرکەوتنى لە چاوپېكەوتنەكەدا.
8. ليژنەي چاوپېكەوتن بۇي ھەيە دواكارى ديكەي ھەبېت لە كانديد بۇ مەبەستى چركردنەوهي ھەلبۇاردن گەر كىبىرېكەي نيوان كانديدهكان چرپووهوه.

بەرگەي E: رېنمائي مۇلەت وەرگرتن

1. كارمەند بە گريپەستى زياتر لە ساليك، مۇلەتى (ئاسايى) كەلەكەبووى ساللەكەي بۇ ئەژمار ناكريت لە گريپەستى سالى نويدا
2. بەرپويەرهكان مافى 24 رۇژ مۇلەتى ئاسايان ھەيە لە ساليكدا، وە ماوهي ئەو 24 رۇژەي مۇلەتى ئاسايى رۇژانەيان بۇ ئەژمار دەكرىت بە 0.46 كاتۇمىرېك لە 7 كاتۇمىردا، وە 10 رۇژ بۇ مۇلەتى نە خۇشى كە بە 0.19 كاتۇمىرېكى رۇژانە ئەژمار دەكرىت.
3. كارمەند مافى 20 رۇژ مۇلەتى ئاسايى ھەيە لە ساليكدا، وە ماوهي ئەو 20 رۇژەي مۇلەتى ئاسايى رۇژانە بۇي ئەژمار دەكرىت بە 0.36 كاتۇمىرېك لە 7 كاتۇمىردا، وە 10 رۇژ بۇ مۇلەتى نە خۇشى كە بە 0.19 كاتۇمىرېكى رۇژانە ئەژمار دەكرىت.
4. بۇ كارمەند بە دەوامى ناتەواو بەپېي رېژەي دەوامى مۇلەتى بۇ ئەژمار دەكرىت، بۇ نەمونه ئەگەر 4 كاتۇمىر دەوام بكات لە رۇژيەكدا ئەوا رېژەي نيو مۇلەت ئەژمار دەكرىت.
5. كارمەند لە كاتى مۇلەتى بىن مووچە بۇ ماوهي زياتر لە 7 رۇژ، ئەژمارى مۇلەتى رۇژانەي رادەگىرىت.
6. لە ئەژماركردنى مۇلەتدا سال 12 مانگە، مانگ 30 رۇژە و رۇژ 7 كاتۇمىرە.
7. مۇلەتى كەمتر لە يەك كاتۇمىر (شەست خولەك) نادريت.
8. سېستەمى ئەژمارى مۇلەت تەنھا كاردەكات لەسەر دوو خانەي سەدى (دوای سفر).
9. كارمەند لە ماوهي تىستدا (راھىتان)، مۇلەتى بۇ كەلەكە نايبت بەلام مافى وەرگرتنى مۇلەتى نەخۇشى ھەيە وە لە ھەر جاريكدا پېويستە راپۇرتى پزىشكى پېشكەش بە زانكۇ بكات.
10. كاتۇمىرى زيادەي كارکردن بۇ كارمەند ئەژمار دەكرىت لەسەر مۇلەتى ئاسايى (دوای پشنگىرى بەرپرسەكەي).

11. كارمەند ئامادە نەبىت لە زانكۆ بۆ مۆلەت سزاكەي داگرتنى مۆلەتتەي بە رېژەي يەك بەرامبەر بە سى (بە مەرجىك لە 20% مۆلەتەي كەلەكەبووي تىننەپەرپىت، ئەگەر نا سزاي دى كە دەسەپپىت).
12. كارمەند ھاندەدرىت كە مۆلەتەي رېگەپىدراوى خۆي ۋە رېگىت، چونكە قەرەبووي دارايى ناكىتتەو بە كەلەكەبووي مۆلەتەي ئاسايى سالانە.
13. ھەموو كارمەندىك پىيوستە رۇژىك پىشتەر (24 كاتمىتر) بەرپۆبەرەكەي ئاگادار بكاكەو بە پىيوستى ۋە رىگرتى مۆلەت بۆ رۇژى داھاتوو. پىيوستە بەرپۆبەرى بەشەكان رەزامەندى مۆلەت نەدەن بە كارمەندەكانيان تا لە بوونى رەسىدىان دۇنيا نەبن.
14. پىيوستە بەرپۆبەرى بەشەكان ئاگادارى رەسىدى مۆلەتەي كارمەندەكانيان بن (دەتوانن پەيوەندى بكن بە بەشى كارگىرى ۋە سەرچاۋە مۇيەكانەنەو بە ئەم مەبەستە).
15. پىيوستە ھىچ بەرپۆبەرىك رەزامەندى نەدات لەسەر پىدانى مۆلەت بە كارمەندەكەي لەرپىگەي ھىلەكانى پەيوەندىيەو بە كاتى ئامادە نەبوونى خۇيدا. تە نھا لە كاتى زۆر پىيوستە، بەرپۆبەرىكەن دەتوانن رەزامەندى بەن بە ۋ جۆرە مۆلەتە (ئەگەر كارمەند رەسىدى مۆلەتەي ھەبوو).
16. پىيوستە خاۋەن مۆلەت فۇرمى تايبەت (L1 - 311) بە ۋە رىگرتى مۆلەت پىركاكەو ۋە ناو ۋ پۇست ۋ بەش ۋ جۆرى مۆلەت ۋ ماۋەي مۆلەتەي خايەنراو ديارى بكات.
17. پىيوستە خاۋەن مۆلەت لە كاتى ۋە رىگرتى مۆلەت دا جىگىرىك دەستىشان بكات لە شوپنەكەي بە مەبەستى بەردەوامى كارو بارى زانكۆ لە ماۋەي ئامادە نەبوونىدا (لە كاتىكدا كارمەند جىگىرى نەبوو دەتوانىت لە فۇرمى مۆلەتدا ئامازەي پىدريت).
18. جىگىرى كارمەندى مۆلەت دراو تەنھا كارەكانى رۇتىنى رۇژانەي ناوبراۋ دەگرىتە دەست، مەرج نىە دەسەلاتە كارگىرى ۋ دارايەكان بگرىتە ئەستۆ.
19. پىيوستە فۇرمى مۆلەت واژۆي خاۋەن مۆلەت ۋ بەرپىرى راستەوخۆي كارمەند ۋ جىگىرەۋەي خاۋەن مۆلەتەي لەسەر بىت.
20. نابىت ھىچ كارمەندىك داۋاي مۆلەت بكات لە كاتى تەۋاۋ بوونى رەسىدى مۆلەتەي ئاسايى سالانەي خۆي.

برگەي F: رپوشوئەكانى سكالاكردن

1. ھەنگاۋەكانى سكالاكردن بۆ كارمەند:
 - a. كارمەند دەبىت بە فۇرمى تايبەت سكاللا پىشكەش بە بەرپىرسەكەي بكات.
 - b. دواتر كارمەند دەبىت چاۋەرپى رىنمايى بىت ئەۋەي پەيوەندى ھەيە بە كەيسەكەيەو.
 - c. بەرپىرى كارمەند دەبىت كار لەسەر فۇرمى سكاللا بكات ۋ ھەنگاۋى پىيوست بنىت بۆ چارەسەرى شياۋ دوور لە پەرەپىدانى كىشەكە.
 - d. گەر پىيوستى كرد بەرپىرى كارمەند داۋا بكات بە پىكەپىنانى لىژنەي بە داۋا چوون بۆ چارەسەرى كىشەكە (داۋى ۋە رىگرتى رەزامەندى سەرۇكى زانكۆ).
 - e. زانكۆ لىژنەي تايبەت دادەمەزرىتت بۆ لىكۆلىنەو (بە پىي ئاستى پۇست)
 - f. لىژنەي رىكخراۋ دەبىت لە ماۋەي 15 رۇژدا حوكمەكانى خۆي دەربكات، ئەۋەي پەيوەندى ھەيە بە كەيسەكەو.
 - g. دواتر حوكمەكانى لىژنەكە لە سەر كەيسكە لە جىي حوكمى زانكۆ دەبىت.
2. حوكمەكانى زانكۆ بۆ پىشلىكارى كارمەند بەو شىۋانە دەبىت كە ھاتوو لە سزاكاندا.

برگەي G: بەرنامەي ئاشنابوون بۆ كارمەندى نوئ

1. ناردنى نامەي بەخېر هاتن بۆ كارمەند لە لايەن بەرپرسەكەيەو، كە تيايدا كارنامەي كارمەند (ئەركەكانى) پروون كرايىتەو.
2. رېگەدان بە كارمەند تا پەپرەونامەي كارمەند بخوئىتتەو لەگەل دۆكۆمىنتەكانى سەبارەت بە بەريەككەوتنى بەرژەوئەندىيەكان، پاراستنى نەپنى و بەها ئاكارىيەكان.
3. هيتانى ئەم دۆكۆمىنتانەي لاي خوارەو لە لايەن كارمەندەو بە بەشى كارگىرى و سەرچاوە مرؤيىەكان:
 - a. كۆپى ناسنامە، رەگەز نامە، كۆدى ئاسايش.
 - b. وئەي ئەسلى پروانامەي كارمەند.
 - c. دوو وئەي فۆتۆگرافى كارمەند.
 - d. نامەي پىشتگىرى خاوەن كارى پىشوو (ئەگەر هەيىت).
4. خوئىندنەوئەي گرىيەستى تايبەت بە كارمەند.
5. ناساندنى كارمەند بە كارمەندان و ئەندامانى زانكۆ.
6. نەخشە و جوگرافىاي كەمپى زانكۆ بە كارمەند بناسىزىت.
7. ژمارە تەلەفونە پىويستەكان بدرىت بە كارمەند.
8. فېركردنى كارمەند لەسەر سىستەمى بەكارهيتانى كۆمپيوئەر، ئىنتەرنىت و ئىمىلى تايبەت بە زانكۆ.
9. پيشاندانى كارمەند بە جىگاو رېگاي كارکردنى لە ناو زانكۆدا.
10. ئاشناکردنى كارمەند بە هەنگاوەكانى سەلامەتى لە كاردا.
11. تەرخانکردنى جىگاي وەستانى ئۆتۆمۆبىلى كارمەند (گەر هەبوو).
12. كارمەند دەيىت واژۆ بكات لەسەر فۆرمى (OR 1-310) ئاشنابوونى تەواوى هەيىت بە زانكۆ و كۆمەلگەي زانكۆ.

تېيىنى / ئەم پەپرەونامەيە سالانە پىداچوونەوئەي بۆ دەكرىت وە بە پىي پىويست گۆرانكارى تىدا دەكرىت.

Instructions for Staff Overtime Compensation

1. Each staff will be compensated based on the hours they work as a regular time table based on his/her contract with KUST. In other words, the working hours should be apart from the 35 hours mentioned in the contract.
2. Supervisor/Directors will decide about the need of KUST for working over the ordinary hours.
3. Above 14 hours will be counted as money compensation, within a month. Less than that is going to be regarded as a time compensation.
4. More than 30 hours per month will not be considered.
5. The compensation will be fixed for all staff members (5,000 IQD/hour) or according to the net salary of the staff.
6. Hours of presence will not be counted for compensation instead the actual hours spent in working will be considered for compensation.
7. The process of recording the overtime will be through filling the form with mentioning the clear reason of extending the regular hours.

KUST Attendance Policy

We at the Komar University of Science of Technology have the responsibility of keeping our employees' (staff members) interests. The purpose of this policy is to maintain the rights of the employees and KUST at the same time and manage the leave and extra time.

General Information

1. Admin Staff working hours start from **8:00 AM to 4:00 PM** (Differs as per your contract).
2. KUST is taking staff attendance digitally.
3. Admin Staff gets 10 minutes as a grace period to put a fingerprint or swipe his/her ID card at the device which is available in the receptions.
4. After 8:10 am, he/she will be considered late. (see the second section to know more about the lateness)
5. Staff members should fingerprint or swipe the card while starting and ending all working days. Plus, any leave which is during the working hours, unless it is the break time which is from 12:00 pm to 01:00 pm.
6. If any staff forgets to put a thumb impression or swipe card on any day, she/he should report to HR immediately, if this is repeated three times within three consecutive months. HR will immediately send a warning letter, after any repetition in any other month HR will consider that day as an absence which will deduct 3 days from the leave balance.
7. IT and HR will report it monthly.

Lateness

1. If any staff is late two times within a month, verbally HR will inform and one day will be deducted from his/her annual leave.
2. Three times late (or leave earlier) HR will inform his /her director through email and one day will be deducted from his/her salary.
3. After informing the staff officially if he/ she still has one more late, it will be considered absent, and three days will be deducted from his/her salary.
4. If any staff is late 6 times in a month, a written warning letter will be issued to concerned staff and 5 days will be deducted from his/her salary.
5. If any staff is late 7 times in a month (coming and going included), which shows inconsistency and negligence in his/her work which may lead to termination or freezing promotion.

6. First and second late coming will be considered as leave, not less than one hour shouldn't be recorded on the leave form by any staff.
7. Leave should be approved by the immediate supervisor and uninformed leave leads to 3 days' salary deduction.

Paid Leave (Normal and Sick)

1. Admin Staff has the right to take 20 days of paid normal leave and 10 days of paid sick leave during a year of the contract.
2. KUST encourages all staff members to receive their 20 days' leave during the year.
3. Employees will be eligible for Earned Leave only after completion of f probationary period.
4. Any kind of leave can be granted or refused depending upon the University's demands. Leave of absence from work without proper approval will call for disciplinary action. Leave means to go away for something for a short period.
5. All leave records of the employees shall be maintained in HR.
6. The permission for of leave should be approved by the immediate supervisor.
7. Director has the authority to reject the leave request due to Unit status or time of the busyness of the unit.
8. The leave form Should be submitted to HR at the end of the month, in case the staff failed to submit HR has the right to send a warning letter.
9. During the semester the leave shouldn't exceed one week.
10. The request for two weeks' leaves, the deduction will be 12 days not 10 days, the weekend included in between.
11. Within 3 days Paid sick leave should be documented.
12. Paid leave (Normal and Sick leave) will not be accumulated until next year.
13. Leave for the coming year cannot be availed in the current year.
14. Approved leave can be canceled depending upon the business demand.
15. Leave once canceled by the reporting manager an automatic notification will reach the employee and HR.
16. Leave balance will be updated accordingly by HR
17. If an employee resigned or is terminated, the accumulated leave will not be compensated.
18. On day Leave without permission of the director will be considered as 3 days absent

Overtime

1. University reserves the right to tell any and/or all employees to work overtime during busy periods or in cases of emergency
2. Overtime is a requirement of employment and if an employee rejects a request to work overtime, he/she will be subject to disciplinary action, up to and including contract termination.
3. For an employee to qualify for overtime, he/she must first complete the required [35] hours per week.
4. The overtime should be requested by the Direct supervisor in case of need of the university.
5. Lunch time is not considered to be overtime
6. The overtime should be controlled by the Director and HR
7. An employee's overtime should not exceed %20 monthly working hours, which means approximately 30 hours per month.
8. The senior positions are not allowed to fill the form over time.
9. The extra time must be submitted monthly to HR after being signed by the direct supervisor not later than one week.

Compensation

There will be two types of compensation, timely and financially as they are explained below

1. Timely compensation: This plan is active for those who collect 14 hours extra per month and will be added to their cumulative extra hours so they can take it throughout the academic year.
2. Financial compensation: This is when a staff member collects more than 14 extra hours per month. The first 14 hours will be compensated by time and whatever hour(s) is left will be compensated financially. The amount which will be given is fixed and it is 5,000 IQD per hour.

Note: Compensations will not be available for any direct supervisors in any offices/units.

	جۆرى سەرىپچى	سزاي سەرىپچى يەكەم	سزاي سەرىپچى دووھم	سزاي سەرىپچى سېھەم	سزاي سەرىپچى چوارەم	كۆتايى
1	بوونى كارمەند لە شوئىنكىدا كە پەيوەندى بە كارەوہ نەبىت	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
2	رەت كردنەوہى فرمان و پئىنمايەكانى كار	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
3	پشت گوئ خستن و بئ باكى و نەبوونى ووردىبىنى لە كارەكاندا	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
4	بەمەبەست كەم كردنەوہى بەرھەم و جۆرئى بەرھەمەكە	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
5	نوستن لە كاتى كاردا ، خواردن لە كات و شوئى ديارىكراو دا نە بىت بەتايەت خواردن لە ئۆفيسەكاندا ، بردنە ژوورەوہى خواردنەوہ كحولیەكان و كەرەستە قەدەغەكراوہكان بۇ شوئى كار و بە بەكارھىنانيان وە جگەرە كيشان لە شوئىنكىدا كە مەترسى لئ بکەوئتەوہ	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
6	ھەلگرتنى چەك و مادەى قەدەغەكراوہ ھەموو جۆرەكانیەوہ لە شوئى كاردا تەنھا ئەو كەسانە دەتوانن كە پئىگەپئىدراون	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
7	خراپ بەكارھىنانى ئەو كەلوپەلانەى لەلايەن زانكۆوہ وەرگىراوہ وە كەموكورى و گوئنەدان لە بەجئھىنانى كاردا جا ئەگەر بە مەبەست بىت يان بە بئ مەبەست كە بىتتە ھۆى زيانى مادى يان تىكچوونى ئامىر و كەل و پەلەكان	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
8	لئخورىنى ئۆتۆمبىلى زانكۆ بە خىرايى لە راڊە بەدەر و بە شۆپەيەكى نياسايى وە پابەند نەبوونى شوڤىرى زانكۆ بە پئىنمايەكانى ھاتوچۆ وە بەكارھىنانى ئۆتۆمبىلى زانكۆ بۇ كارى خۆيى لە كاتى دەوامدا وە لئخورىنى ئۆتۆمبىلى زانكۆ كە پىت نەسپئىدراپىت	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
9	پابەند نەبوون بە پئىنمايى راگرتنى پاك و خاويئى شوئى كار و ئوتۆمبىلى زانكۆ	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
10	پابەند نەبوون بە پۆشاكى فەرمى يان لايق بە كاركردنەوہ وە نەپۆشىنى جل و بەرگى شياو بە كار	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
11	وەرگرتنى ديارى و بەخشىش بە بئ مۆلەتى بەرپۆبەر لە لايق ھەر كەسكەوہ كە بەرژەوہندى ھەبىت بە زانكۆوہ	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
12	ھەلسوكەوت كردنى ناشىستە لەگەل زەبون و ھاوکارەكانى كە جئى گلەيان بىت	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
13	بەكارھىنانى كەلوپەلى كار بۇ مەبەستى خۆيى	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
14	پئىگەپئىدانى كەسانى دەرەوہى زانكۆ بە ھاتنە ژوورەوہيان دواى تەواو بوونى كاتى دەوام	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
15	ئاگادار نەكردنەوہى بەرپۆبەرى بەش لە تىكچوونى ھەر ئامىرئىك يان بەرنامەى كۆمپيووتەرى	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
16	كاركردن لە دەرەوى زانكۆ بە بئ وەرگرتنى مۆلەت لە زانكۆوہ جا ئەگەر خۆبەخشى بىت يان بە پارە بىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھم بە نوسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە		
17	بەكارھىنانى پۆست بۇ بەرژەوہندى خود	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھم بە نوسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە		
18	چاك كردنەوہى ھەر ئامىرئىك بە بئ پئىگەپئىدانى كەسانى پيشەيى و پىسپۆر	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
19	رانەگرتن و پارئىزگارى نەكردن لە ئەرك و شتومەك و نەخستنەوہيان بۇ شوئى خۆيان	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
20	پاك رانەگرتنى و پئىك نەخستنى ئۆفيسەكان و فرئىدانى پاشماوہى خۆراك و جگەرە و شتومەك لە شوئىنە گشتى يەكان و تەوالئىتى گشتى	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
21	ھاندانى كەسئىك بۇ ئەنجام دانى تاوان و دواتر پئىگەپئى نەدانى بۇ ئامادە بوون بۇ لئكۆلئىنەوہ	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
22	نەكوژاندنەوہى كارەباى ئۆفيسەكان لە كاتى تەواو بوونى دەوامدا	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
23	ھەر سەرىپچىەك كە كارىگەرى ھەبىت لەسەر بەرپۆبەرى چوونى كارەكە	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە
24	پابەند نەبوون بە پئىنمايە بلأو نەكراوہكان و جئ بە جئ نەكردنى ئەو پئىنمايەنەى كە بە نوسراو دەرکراوہ لە لايق بەرپۆبەرى پئىگەپئىدراوہوہ وە پابەند نەبوون بە پئىنمايە بلأوكراوہكان	ئاگاداركردنەوہ بە نوسراو	سزادان بە پارە بە مەرجىك لە ۳ پۇژ زياتر نەبىت	ئاگاداركردنەوہى يەكەم بە نووسراو	ئاگاداركردنەوہى دووھەم بە نووسراو	كۆتايى ھىنان بە راژە